

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.073/2022/8.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Belcsák Róbert Ügyvédi Iroda (cím, ügyintézők: dr. Belcsák Róbert ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Biczó László ügyvéd (cím2)

A per tárgya:

Védjegybitorlás megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.632/2021/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 1.P.22.221/2020/16.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a felperesnek 685.800 (hatszáznyolcvanötezer-nyolcszáz) forint, az alperesnek 387.500 (háromszáznyolcvanhétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes javára áll oltalom alatt a 2017. április 27-i elsőbbségű, szám lajstromszámú „név4” színes ábrás védjegy, amelynek oltalma a 35. áruosztályon belül az „üzleti információk nyújtása weboldalon keresztül, üzleti értékelések, üzleti tájékoztatás információ nyújtás, üzleti vizsgálatok, kutatások, marketing szolgáltatások, információk számítógépes adatbázisokba való gyűjtése, információk számítógépes adatbázisokba való rendezése, kereskedelmi és üzleti kapcsolattartási adatok biztosítása, kereskedelmi információ és tanácsadás fogyasztóknak (fogyasztói tanácsadás)” szolgáltatásokra áll fenn.

[2] A felperes belföldi és nemzetközi céginformációs szolgáltatást nyújt a név2 domain alatt elérhető honlapon, mely domain név regisztrált tulajdonosa a felperes.

[3] Az alperes a 2017. március 30-i létrejöttétől a „név4 név5” cégnevet viseli. Az alperes 2018. július 6-án regisztrálta a név1 domain nevet, és az e domain név alatt elérhető, azonos elnevezésű honlapon cégátvilágítás, projektelemzés, pénzügyi tanácsadás, vezetési tanácsadás, üzleti tervek készítése, felülvizsgálata szolgáltatásokat nyújt. A „név4” megjelölést a honlap nevében, e-mail címében és elérhetőségének megjelölésében használja.

[4] A felperes a 2020. április 21-én kelt levelében az alperest az általa jogsértőnek tekintett magatartás abbahagyására hívta fel, amelynek az alperes nem tett eleget.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes megváltoztatott keresetében kérte az alperes eltiltását attól, hogy a „credit-online” megjelölésnek a cégnevében, kereskedelmi névként az általa regisztrált domain név alatt elérhető honlap nevében, illetőleg a honlap tartalmában üzleti értékelések és tájékoztatások, kereskedelmi információ, kereskedelmi és fogyasztói tanácsadás szolgáltatások nyújtása, felajánlása, reklámozása és üzleti iratokon történő használata során használja. Keresetét elsődlegesen a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 12. § (2) bekezdés *b)* pontjára, másodlagosan a Vt. 12. § (2) bekezdés *c)* pontjára alapította, emellett annak jogalapjaként a Vt. 12. § (1) bekezdését, 12. § (3) bekezdés *c)*, *e)* és *f)* pontját, valamint 27. § (1) bekezdését és (2) bekezdés *b)* pontját jelölte meg.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével tiltotta az alperest attól, hogy a „név4” megjelölést cégnevében, kereskedelmi névként, az általa használt domain név alatt elérhető honlap nevében és a honlapon, üzleti értékelések és tájékoztatások, kereskedelmi információk, kereskedelmi és fogyasztói tanácsadás szolgáltatások nyújtása és felajánlása, reklámozása és üzleti iratokon történő használata során „felhasználja”.

[8] Rögzítette: az alperes nem vitatta, hogy a felperes által sérelmezett megjelöléshasználat hozzá kapcsolódik; mint ahogy a felperes által sérelmezett magatartások kezdő időpontjait, illetve azt sem vitatta, hogy tevékenysége az adott védjegy árujegyzékébe sorolható.

[9] Megállapította, hogy a védjegy domináns eleme a „név4” szóösszetétel, amelyet az alperes által használt megjelölés is tartalmaz. Az alperes által alkalmazott színek és ábrás elemek azonban nem térnek el oly mértékben a védjegy ábrás kialakításától, hogy az az összetéveszthetőséget kizárja. Az alperes tevékenysége a védjegy árujegyzékében felsorolt szolgáltatások közé tartozik, így a szolgáltatások hasonlósága is megállapítható. Ezért a védjegy és az alperesi megjelölés összetéveszthetősége a Vt. 12. § (2) bekezdés b) pontja szerint fennáll.

[10] Nem tulajdonított jelentőséget az alperes azon hivatkozásának, amely szerint a „név4” szóösszetétel azért csak ábrás megjelölésként kaphatott volna oltalmat, mert a szóösszetétel a védjegy árujegyzékében felsoroltak vonatkozásában „leíró”, miután a védjegybitorlás iránt indult perben a védjegy megkülönböztető képessége nem vitatható. Nem tartotta vizsgálhatónak azt sem, hogy a felperes a saját védjegyét miként használja, mivel ennek megítélése a használat hiánya miatti megszűnés megállapítása iránti eljárásra tartozik.

[11] A védjegy keresetben eshetőlegesen hivatkozott jóhírnevét illetően csupán azt emelte ki, hogy a felperes által csatolt iratok annak igazolására nem alkalmasak. Egyebekben e jogcím vizsgálatával érdemben nem foglalkozott, mivel a keresetnek a Vt. 12. § (2) bekezdés b) pontja alapján adott helyt.

[12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[13] Mindenekelőtt rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó, az érdemi döntésre is kiható lényeges eljárási szabálysértést nem észlelt. A fellebbezésben foglaltakkal annyiban egyetértett, hogy a felperes által a 2021. május 13-i tárgyaláson előadottak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 7. § (1) bekezdés 12. pontja szerinti keresetváltoztatásnak minősülnek, és azzal kapcsolatban az alperes számára lehetőséget kellett volna biztosítani a perfelvételi nyilatkozat megtételére. Álláspontja szerint azonban ennek orvoslása a másodfokú eljárásban megtörtént azzal, hogy a fellebbezésben kifejtett, a keresetváltoztatással szemben felhozott új érveket – az alperes kérelmére – ellenkérelemként vette figyelembe, és azokat érdemben bírálta el. Ennek megfelelően figyelemmel volt az alperesnek a fellebbezési tárgyaláson előadott, a Vt. 15. § (1) bekezdés a) pontjára történt hivatkozása. E körben értékelte az alperesnek azt az állítását, hogy a nevét 2017-től használja, a védjegyet 2017. április 27-én jegyezték be, és ekkor az utóbbi jogszabályhelyre való hivatkozást a Vt. 15. § (2) bekezdése még nem korlátozta a természetes személyekre.

[14] Megalapozottnak tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, amely szerint a Vt. 12. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti összetéveszthetőség a védjegy és az alperes által használt megjelölés, valamint az alperes tevékenysége a védjegy árujegyzékében felsorolt szolgáltatások hasonlósága miatt fennáll. Mindezek alapján a védjegy jogosulatlan használatával megalapozottnak minősítette a védjegybitorlás Vt. 27. § (1) bekezdése alapján történt megállapítását.

[15] A Vt. 15. §-ának a perbeli igény érvényesítésekor hatályban volt (1) bekezdés *a)* pontjának és (2) bekezdésének értelmezésekor hivatkozott az Európai Parlament és a Tanács védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítése érdekében 2015. december 16-án meghozott 2015/2436 Irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) 14. cikk (1) bekezdés *a)* pontjára, amely kizárólag a természetes személyek nevének használatát ismeri el a védjegyoltalom korlátjaként, megszüntetve ezzel a kereskedelmi nevek használatához fűződő jog védjegyekkel szembeni elismerését. Rámutatott: a Vt. 15. §-ának 2019. január 1-jétől egy új, (2) bekezdéssel történt kiegészítésére a fentieknek megfelelően került sor. Ehhez képest megállapította, hogy a felperes először a 2020. április 21-én kelt felszólító levelében hívta fel az alperest a jogsértőnek tekintett magatartás abbahagyására, és ekkor az említett szabályozás már hatályba lépett. Emiatt arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a védjegyoltalom korlátjaként már nem hivatkozhatott eredménnyel a nevének védjegybitorlás megvalósítása nélküli használatára. Utalt ugyanakkor arra, hogy ez a hivatkozás azért sem vezethetne eredményre, mert az alperes neve nem név⁴, hanem név³.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amely annak hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult.

[17] Megsértett jogszabályhelyként az Alaptörvény *B)* cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikkét, a Pp. 160. § (2) bekezdés *b)* és *e)* pontját, 170. § (1)-(3) bekezdéseit, 185. § (2) bekezdését és 373. § (2)-(5) bekezdéseit, valamint a Vt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontját és 120/B. § (4) bekezdését jelölte meg.

[18] Eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatásnak annak ellenére adott helyt, hogy a felperes kizárólag a Pp. 170. § (2) bekezdés *a)* pontjában írt kötelező tartalmi elemet adta elő. Emiatt álláspontja szerint az eredeti kereseti kérelmet kellett volna elbírálni. Ugyancsak jogszabálysértőnek tartotta, hogy a másodfokú bíróság a keresetváltoztatással kapcsolatos perfelvételi nyilatkozat pótlására elegendőnek tartotta, hogy a fellebbezésében foglaltakat ellenkérelem-változtatásként vette figyelembe. Az utóbbi körülményt illetően azt is sérelmezte, hogy arra a fellebbezési tárgyalásról felvett jegyzőkönyv semmiféle utalást nem tartalmaz, vagyis az érdemi ellenkérelmét nem rögzíti. Az említett jegyzőkönyv hiányosságaként jelölte meg továbbá azt, hogy a jogi képviselőjének megközelítőleg 50 percig tartó felszólalásának több lényeges elemét, a tanács elnökéhez intézett kérdését és az arra adott választ sem tartalmazza.

[19] A jogerős ítéletnek a védjegy jellemzőit érintő megállapításait szintén tévesnek tartotta. Ebben a körben hangsúlyozta, hogy egy ábrás védjegyoltalom esetében nem a benne található szóelem bír relevanciával, hanem a megjelölés maga, a védjegyet az ábra alaki tulajdonságai és az átlagemberre gyakorolt összbemutató alapján kell megítélni. Megismételte, hogy a név⁴ a köznapiban beszédben gyakran előforduló, leíró jellegű

szóösszetétel, amelynek egyértelműen nincs megkülönböztető képessége, és ezért védelemben sem részesülhet. Emellett hivatkozása szerint a cégnevének és a domain nevének használata nem a felperes ábrás védjegyét, hanem annak csak szóelemét tartalmazza, amelyre tekintettel a védjegybitorlás megállapítása fogalmilag kizárt.

[20] Jogsértőnek és iratellenesnek tartotta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, amely szerint a felperes védjegyének árujegyzéke megegyezik az általa végzett tevékenységgel, és ezen oknál fogva is összetévesztésre ad okot a fogyasztók számára. Kiemelte, hogy a tevékenységi körök azonosságát a perben mindvégig következetesen vitatta, és bár a másodfokú bíróság is az áruosztályt, nem pedig a TEAOR szerinti besorolást tekintette irányadónak, e vonatkozásban bizonyítást nem folytatott le, és a felperes az egyezést bizonyítani nem tudta.

[21] Érvelése szerint a másodfokú bíróság jogsértően állapította meg a Vt. 15. § (2) bekezdésének időbeli hatályát, az ugyanis a létrejöttkor, a gazdasági tevékenységének megkezdésekor, illetve a domain regisztrálásakor még nem létezett, csak 2019. január 1-jén lépett hatályba. Ezzel összefüggésben a Vt. 120/B. § (4) bekezdésére is hivatkozott, amely alapján egyértelműnek tartotta, hogy az adott esetben a 2018. december 31-én hatályos rendelkezést kellett volna alkalmazni, és ebből következően a jogvédelem megillette. Ennek megfelelően állította, hogy megszerezte a jogot a saját nevének kereskedelmi névként való használatára, amelytől nem tiltható el. Ennek ellenére arra is utalt, hogy a jogerős ítélet indokolásával szemben a „név4” vezérszó a névének domináns része, és ezért nincs jelentősége kiegészítésként feltüntetett „név5” és „név6” szavak szerepeltetésének.

[22] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem visszautasítására, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felülvizsgálati kérelem visszautasításának a felperes által megjelölt okból nem lehetett helye. A felülvizsgálati kérelem a Pp. 413. § (1) bekezdésében előírt kötelező tartalmi kellékeket maradéktalanul tartalmazta. Ehhez képest a beadványra vonatkozó, a Pp. 114. § (1) bekezdésében megkövetelt egyes alaki kellékek külön feltüntetésének hiánya már csak azért sem eredményezhette a Pp. 415. § (1) bekezdés f) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazását, mert ezek az adatok a korábbi periratokból ismertek voltak.

[24] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

[25] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet sérti a Vt. 15. § (1) bekezdés a) pontját és 120/B. § (4) bekezdését.

[26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikkének megsértését is állította. Ezzel kapcsolatban abból kellett kiindulni, hogy a felülvizsgálatot jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni, a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértést kell előadni, valamint a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja. Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás utolsó előtti bekezdése szerint az Alaptörvény a jogrend alapja, ugyanakkor az Alapvetés C) cikk (3) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése és a T) cikk (2)-(3) bekezdései alapján az Alaptörvény nem jogszabály. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok

szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. Ebből következően a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértések vizsgálata körében a Kúriának a megsértettként állított jogszabályi rendelkezést az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmeznie, és erre figyelemmel kell állást foglalnia a jogszabálysértésről. A Kúria azonban nem vizsgálhatja, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvényt, mert erre kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján [Kúria Pfv.V.21.965/2018/8. (BH 2020.324.)]. Az Alaptörvény megsértésére hivatkozás tehát önmagában nem ad alapot felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, amellet valamilyen konkrét anyagi vagy eljárási jogszabály megsértésének megjelölését is kell tartalmaznia a kérelemnek az érdemi elbíráláshoz (Kúria Pfv.III.20.015/2019/2.). A Kúria ezért érdemben nem vizsgálhatta, hogy a jogerős végzés sérti-e az Alaptörvénynek a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett rendelkezéseit.

[27] A Kúria előrebocsátja továbbá azt, hogy a Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontja értelmében a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére. Az 1/2017. Polgári jogegységi határozat szerint a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja ezzel egyezően a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi kellékeként határozza meg a megsértett jogszabályhely konkrét megjelölését. Ezzel szemben az alperes a felülvizsgálati kérelmében anélkül sérelmezte a jogerős ítéletnek a védjegybitorlás megvalósulásával, és azon belül az összetéveszthetőséggel összefüggő megállapításait, hogy az ehhez kapcsolódó, adekvát jogszabályhely [Vt. 12. § (2) bekezdés *b)* pont] megsértését állította volna. Ez a felülvizsgálati támadása ezért érdemben nem volt vizsgálható.

[28] A másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben állított eljárási hibákat nem vétett. Az alperes a fellebbezési tárgyalásról készült írásbeli jegyzőkönyv tartalmi hiányosságaira hivatkozott, a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését ugyanakkor a Pp. 161. § (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott határidőn belül a másodfokú bíróságtól nem kérte. Emiatt a jegyzőkönyv tartalmát a felülvizsgálati eljárásban már nem vitathatta. Az e körben tett kifogásai kapcsán figyelembe kellett venni továbbá azt, hogy a Pp. 160. § (2) bekezdés *a)* pontja a szó szerinti jegyzőkönyvezés követelményét kivételesen, arra az esetre állapítja meg, ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős. Ehhez képest a kérdéses jegyzőkönyv tartalmazta az alperes jogi képviselőjének a fellebbezés lényegi elemeit összefoglaló nyilatkozatát, valamint azt, a tanács elnökének kérdésére adott válaszát, amely szerint kérte a fellebbezésében foglaltaknak és a fellebbezési tárgyaláson szóban előadottaknak a keresetváltoztatással kapcsolatosan tett érdemi ellenkérelemként való elbírálását.

[29] A keresetváltoztatás és az azzal összefüggő perfelvételi nyilatkozat értékelésekor az alábbiakra kellett tekintettel lenni. A felperes a keresetlevelében – a védjegybitorlás Vt. 27. § (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott jogkövetkezményeként – az alperesnek a „név3” és „név1” megjelölések használatától való eltiltását kérte. A perfelvételi tárgyaláson a felperes jogi képviselője a kereseti kérelmet azzal a változtatással tartotta fenn, hogy az előbbi megjelölés tekintetében 2017. április 27-től, míg az utóbbi megjelölés vonatkozásában 2018. július 7-től kezdődően kérte az az alperes eltiltását. Ezt követően bírói kérdésre a kereseti kérelmet úgy „pontosította”, hogy az alperesnek a „credit-online” megjelölésnek a vállalkozása nevében, kereskedelmi névként, az általa használt domain név alatt elérhető honlapon üzleti értékelések, üzleti tájékoztatások, kereskedelmi és fogyasztói tanácsadás, szolgáltatás nyújtása és felajánlása, reklámozása során és üzleti iratokon való használatától eltiltását kérte. Mindezek után az alperesnek a perfelvételi tárgyaláson ugyancsak megjelent

jogi képviselője nyilatkozott arról, hogy az ellenkérelmében és a viszontválaszában foglaltakat fenntartja, és azokat röviden ismertette. Az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárását követően az érdemi tárgyalást nyomban megkezdte, majd a tárgyalást berekesztette, és ítéletet hozott, amellyel a perfelvételi tárgyaláson megváltoztatott tartalmú keresetnek helyt adott.

[30] A Pp.-nek a 2020. augusztus 4-i perindításkor hatályban volt 7. § (1) bekezdés 12. pontjának c) alpontja szerint keresetváltoztatás: ha a fél keresetével – ideértve a viszontkeresetet és a beszámítást is – összefüggésben előadott korábbi kérelméhez képest a kérelem, illetve annak valamely része összszerszerűségét vagy tartalmát megváltoztatja, vagy további kérelmet terjeszt elő. E fogalommeghatározásnak a felperes fentiekben hivatkozott nyilatkozata – az eljárási szabályok szigorú értelmezésével – megfelelt. Emellett a keresetváltoztatás Pp. 185. § által megkövetelt feltételei is fennálltak. Azok közül az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 185. § (2) bekezdésében előírt feltétel hiányát állította. Az ehhez kapcsolódó okfejtése annyiban helytálló volt, hogy a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatnak a keresetlevélre vonatkozó szabályoknak megfelelő tartalommal való megtételének követelménye a keresetlevél Pp. 170. §-ában meghatározott kötelező tartalmi kellékei feltüntetésének szükségességét jelenti. Ebből azonban nem következik, hogy keresetváltoztatás esetén a felperesnek egy új keresetlevelet kellene előterjesztenie. A Pp. 185. § (2) bekezdéséhez fűzött miniszteri indoklás is egyértelművé teszi: a követelmény az, hogy a változtatással előálló kereset tárgyalásra alkalmas legyen. A keresetváltoztatást tartalmazó – akár szóban, akár írásban előadott – nyilatkozatban ezért elegendő a keresetnek a változtatással érintett tartalmi elemeit feltüntetni. Emiatt a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a keresetváltoztatás érdemi elbírálásának akadálya nem volt, és a jogerős ítélet sem a Pp. 170. § (1)-(3) bekezdéseit, sem a Pp. 185. § (2) bekezdését nem sérti.

[31] Az említett keresetváltoztatás ugyan a perfelvételi tárgyalásnak a Pp. 192. § (1) bekezdés b) pontja szerinti elhalasztását nem indokolta, de lehetővé kellett tenni, hogy az alperesnek a perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselője a keresetváltoztatásra vonatkozóan perfelvételi nyilatkozatot tegyen. A tárgyalási jegyzőkönyv szerint az alperes jogi képviselője a keresetváltoztatás szóbeli előadását követően, s így annak ismeretében nyilatkozott az ellenkérelemben és a viszontválaszban foglaltak fenntartásáról, a keresetváltoztatással összefüggő perfelvételi nyilatkozat megtételére ugyanakkor külön felhívást az elsőfokú bíróságtól valóban nem kapott. A másodfokú bíróság ezt mégsem tekintette az ügy érdemi eldöntésére kiható, az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezésére okot adó lényeges eljárási szabálysértésnek, mégpedig azért, mert azt a másodfokú eljárásban orvosolhatónak tartotta azzal, hogy az alperes kérelmére a fellebbezésben és a fellebbezési tárgyaláson előadottakat a keresetváltoztatással kapcsolatos érdemi ellenkérelemként bírálta el. Minthogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét – egyebek mellett – a hivatkozott eljárási jogszabálysértés miatt kérte felülbírálni, és annak a másodfokú eljárásban, az ismertetett módon történő orvoslását maga kérte, az ellenkérelem-változtatásnak a másodfokú eljárásban érvényesülő, a Pp. 373. § (1) bekezdésében írt tilalmának megszegése nem minősülhetett olyan, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértésnek, amely a jogerős ítéletnek a Pp. 424. § (3) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését indokolhatta.

[32] Az alperesnek a fellebbezési tárgyaláson előadott új és – a fentiek szerint – a másodfokú bíróság által érdemben vizsgált jogállítása az volt, hogy a Vt. 15. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel a felperes keresetességi joga hiányzott. E jogszabályhely a védjegyjogtalom egyik, a saját név vagy cím használatára vonatkozó korlátját állapítja meg. A másodfokú bíróság a 2019. január 1-jétől hatályos jogszabályszoveget vette figyelembe, és – az alperes érvelésétől eltérően – az ugyanezen időponttól hatályos, újonnan beiktatott Vt. 15. § (2) bekezdését is alkalmazandónak tartotta. Ennek jelentősége abban állt, hogy – a Vt. 15. §

(1) bekezdésében meghatározott feltételrendszer pontosítása mellett – az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló 2018. évi LXVII. törvény 37. §-a a Vt. 15. §-át egy új, (2) bekezdéssel egészítette ki, amely a jogerős ítélet indokolásában is felhívott Irányelv 14. cikk (1) bekezdés *a)* pontjának megfelelően kizárólag a természetes személyek nevének használatát ismeri el a védjegyoltalom korlátjaként, megszüntetve ezzel a kereskedelmi nevek használatához fűződő jog védjegyekkel szembeni elismerését. A másodfokú bíróság az utóbbi időállapotú jogszabályi rendelkezések alkalmazását azzal indokolta, hogy a felperes először a 2020. április 21-én kelt felszólító levelében hívta fel az alperest a jogsértőnek tekintett magatartás abbahagyására. Ez az értelmezés azonban a következők miatt téves.

[33] A Vt. 120/B. § (1) bekezdése értelmében e törvénynek a 2018. évi LXVII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2)-(5) bekezdésekben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel – a 2019. január 1-jén vagy azt követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Az ezt a jogszabályhelyet beiktató 2018. évi LXVII. törvény 82. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint is az ismertetett rendelkezés tekinthető főszabálynak. Ehhez képest kivételes szabályt tartalmaz a Vt. 120/B. § (4) bekezdése, amely rögzíti, hogy a 2019. január 1-jét megelőzően megkezdett védjegyhasználatra a védjegyoltalom tartalma és korlátai, a védjegyhasználat fogalma, valamint a védjegybitorlás tekintetében a használatnak a 2019. január 1-jén meglévő mértékéig e törvénynek a 2018. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. A miniszteri indokolás szerint „[a] rendelkezés garanciális jellegűnek tekinthető, mivel a használatnak a hatálybalépésig meglévő mértékéig a korábbi szabályokat rendeli alkalmazni: ennek megfelelően senkit sem érhet joghátrány olyan korábbi cselekménye miatt, amelyet az új szabályok hatálybalépését megelőzően még jogszerűen megtehetett”. Az időbeli hatály kérdésében tehát a védjegyhasználat megkezdése időpontjának figyelembevételével kell állást foglalni, és míg a használatnak a 2019. január 1-jén meglévő mértékéig a Vt. korábbi, 2018. december 31-én hatályos rendelkezései alkalmazandóak, addig a további védjegyhasználat már a módosult jogszabályi rendelkezések alapján ítélandó meg.

[34] Mindebből következően a másodfokú bíróság a védjegyoltalom alperes által megjelölt korlátjának vizsgálatakor tévesen tulajdonított jelentőséget a védjegybitorlás miatti igényérvényesítés időpontjának, és arra figyelemmel tévesen határozta meg az alkalmazandó jogszabályi rendelkezést. Mivel az alperes tényállítása e körben az volt, hogy a keresettel érintett, a nevével azonos megjelölést 2017-től, már a védjegyoltalom keletkezését megelőzően is használta, ezért a Vt. 120/B. § (4) bekezdése alapján e tényállítás valóságától függően a használatnak a 2019. január 1-jén meglévő mértékéig a Vt. 2018. december 31-én hatályos rendelkezéseit kellett volna alkalmazni. Ennek megfelelően a Vt. 2019. január 1-jétől hatályos 15. § (2) bekezdése ezen korábbi használat tekintetében nem lehetett irányadó. Mindez azonban a bizonyítékok mérlegelését, esetlegesen a bizonyítás kiegészítését teheti szükségessé, már csak azért is, mert a felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében is vitatta a 2019. január 1-jét megelőző használat tényét. Az erre vonatkozó tényállítás valósága esetén pedig nem nélkülözhető a védjegyoltalom korlátjának a Vt. 2018. december 31-én hatályos 15. § (1) bekezdésében meghatározott – és a felperes által a felülvizsgálati ellenkérelmében ugyancsak vitássá tett – feltételei fennállásának vizsgálata. Ugyanakkor erre – a Pp. 422. §-ára is tekintettel – a felülvizsgálati eljárásban nem volt lehetőség.

[35] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján – a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett jogszabályhelyek közül a Vt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontját és 120/B. § (4) bekezdését is sértő – jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[36] A másodfokú bíróságnak az új eljárásban felülbírálati jogkörének a Pp. 370. § (1) bekezdésében meghatározott korlátai között kell felülbírálnia az elsőfokú bíróság ítéletét. Ennek során az alperesnek a fellebbezésben előadott és az ellenkérelem részének is tekintett, a Vt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontján alapuló jogállításának megalapozottságának vizsgálatakor a Vt. 120/B. § (4) bekezdéséből kell kiindulnia, és az utóbbi jogszabályhely alapján kell meghatároznia az alkalmazandó jogszabályi rendelkezést. Ebben a körben értékelnie kell az alperesnek a 2019. január 1-jét megelőző védjegyhasználattal kapcsolatos tényállításának valóságát.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[37] 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 185. § (2) bekezdés
1997. évi XI. törvény (Vt.) 15. § (1) bekezdés *a)* pont és (2) bekezdés, 120/B. § (4) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[38] I. A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 2019. január 1-jétől hatályos 15. § (2) bekezdése kizárólag a természetes személyek nevének használatát ismeri el a védjegyoltalom korlátjaként. A Vt. 120/B. § (4) bekezdése értelmében az időbeli hatály kérdésében a védjegyhasználat megkezdése időpontjának figyelembevételével kell állást foglalni, és míg a használatnak a 2019. január 1-jén meglévő mértékéig a Vt. korábbi, 2018. december 31-én hatályos rendelkezései alkalmazandóak, addig a további védjegyhasználat már a módosult jogszabályi rendelkezések alapján ítélandó meg.

II. A keresetváltoztatást tartalmazó – akár szóban, akár írásban előadott – nyilatkozatban elegendő a keresetnek a változtatással érintett tartalmi elemeit feltüntetni.

Záró rész

[39] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdés második mondata szerint csak a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség összegét állapította meg, annak viselése kérdésében a másodfokú bíróságnak kell döntenie. A felperesnek – az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött, általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költségének mértékét (685.800 forint) a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel határozta meg. Az alperes részére megállapított felülvizsgálati eljárási költség pedig egyrészt az utóbbi jogszabályhely szerinti, ugyancsak a megbízási szerződésben kikötött, általános forgalmi adóval növelt összegű (317.500 forint) ügyvédi munkadíjat, másrészt a megfizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés *d)* pontja és 50. § (1) bekezdése alapján számított (70.000 forint) felülvizsgálati eljárási illetéket tartalmazza.

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint – az alperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[41] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2022. június 8.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró